

Výklad některých prvků pravidel pro rozhodčí IHF

Ramon Gallego, Rio de Janeiro, po olympijských hrách 2016

překlad Jiří Konečný

září 2016

1. Není nezbytné ani povinné použít všech 6 žlutých karet pro hráče!
 - a. Žlutá karta je nástrojem pro rozhodčí k nastavení hladiny tolerance. Proto nedává smysl používat „administrativní“ ŽK jen proto, aby byla naplněna kvóta pro družstvo; takové rozhodnutí je špatné.
 - b. Ze stejně chybných důvodů někdy rozhodčí trestají pouze žlutou kartou některé zákroky, které vyžadují jednoznačně 2 minuty.
2. Žádné žluté karty ve 2. Poločase!

V souladu s předchozím odstavcem použití žluté karty ve 2.poločase již nemůže pomoci k nastavení hranice tolerance a trestání – a proto by se rozhodčí měli ŽK po přestávce vyhnout.
3. Pozice rozhodčího v poli v situaci, kdy útočící družstvo hraje bez brankáře
Nejlepší pásmo pro pohyb rozhodčího v poli při vracení se do pozice brankového rozhodčího je naproti střídačkám. To minimalizuje možnost konfliktu s rychlým střídáním a umožňuje lepší sledování střídání hráčů – doporučujeme rozhodčím vzít tyto okolnosti v úvahu a případně změnit postavení při nejbližší příležitosti, pokud mají pozice obrácené.
4. Upozornění rozhodčích na hru bez brankáře ze strany delegáta
Delegát musí být připraven při krátkém očním kontaktu upozornit rozhodčí, resp. potvrdit jim, že se hraje bez brankáře.
5. Nařízení 7m hodu při pokusu o střelu do prázdné branky od vlastního brankoviště
 - a. Vysvětlivka 6 c) vymezuje situaci, kdy je prázdná branka, jako podstatnou okolnost pro vznik jasné brankové příležitosti, a to pokud hráč soupeře má možnost střelby na prázdnou branku. Výklad po dohodě expertů je následující:
pouze při současném splnění obou podmínek:
 - (i) hráč s míčem v ruce se pokouší vystřelit na branku a
 - (ii) obránce zmaří tuto příležitost zákrokem v rozporu s pravidly, bude nařízen 7m hod bez ohledu na vzdálenost od prázdné branky.
 - b. Naopak pokud se hráč s míčem nepokouší o přímou střelu na prázdnou branku (například dribluje nebo přihrává spoluhráči), nemůže být nařízen 7m hod bez ohledu na prázdnou branku.
6. Rozhodující je osobnost, nikoli počet trestů: body language + informace.
Je vyzkoušeno a ověřeno, že více informací poskytnutých družstvům o úrovni tolerance má větší efekt než samotné používání trestů. Samozřejmě zákroky hráčů přesahující nastavenou mez tolerance musí být potrestány, ale trest musí být doplněn vysvětlením (nikoli jen potvrzením) důvodu trestu s využitím body language. Přiměřená a účinná komunikace k nastavení meze tolerance vyžaduje silnou osobnost rozhodčího!
7. Kontrolujte oblast pivota od začátku utkání, použijte kritéria podle pravidel!

Toto téma se opakuje na všech velkých turnajích a zůstává jedním z klíčových faktorů pro rozhodčí, jak dostatečně kontrolovat utkání. Dlouhé svírání pivotů, tahání za dres, stažení protihráče k zemi atd. jsou typické akce, které nesmějí být dovoleny. Čím dříve rozhodčí zasáhnou, tím větší šanci mají k dosažení kontroly nedovoleného chování obránců, případně i útočníků.

8. Kontrola vybavení a výstroje hráčů před utkáním, během rozsvícení
 - a. Cílem této kontroly je vyhnout se zjištění nedovolených prvků výstroje až během utkání nebo těsně před úvodním hvizdem, což by mohlo způsobit zpoždění začátku zápasu. Kontrola zahrnuje prohlídku
 - ortéz a ochranných pomůcek na kotníky, kolena a lokty (ty jsou zakázané, pokud byly zhotoveny z tvrdých materiálů, kovu nebo plastu);
 - sponek do vlasů,
 - jakýchkoli kovových objektů na těle,
 - lepidla na zakázaných místech,
 - délky a barvy rukávů
 - a termokalhot.
 - b. Rozhodčí musí při této kontrole spolupracovat a upozornit delegáta při zjištění závady.
9. Striktní dodržování délky team time-outu

Oba rozhodčí i delegát odpovídají za to, aby družstva nastoupila ke znovuzahájení hry hned po 60 sekundách. Signál po 50 sekundách indikuje povinnost družstev ukončit poradu a přesunout se do správného postavení ke znovuzahájení hry.
10. Kontrola chování na střídačkách

V zásadě jde o úlohu delegáta – rozhodčí musí respektovat pokyny delegáta, pokud jde o potrestání některého hráče nebo funkcionáře v prostoru pro střídání za nesportovní chování. Rozhodčí však musí také sami trestat funkcionáře družstev v případě přímé konfrontace.
11. Nová tendence – zdržování 7m hodu

Hráč určený ke střelbě 7m hodu zdržuje provedení driblinkem, pomalou chůzí nebo setrvává ve středu hřiště – podobné nežádoucí situace se objevily na OH v Riu; rozhodčí musí v takovém případě dát rázně pokyn k provedení hodu, případně hráče progresivně potrestat, pokud by ve zdržování pokračoval.
12. Minimalizujte počet a délku time-outů pro utírání podlahy!

Jde o další instrukci pro zabránění ne vždy odůvodněným časovým ztrátám. Rozhodčí musí postupovat takticky a neakceptovat všechny požadavky hráčů k utírání – často je vlhké místo mimo riskantní zónu hřiště a může být uklizeno po změně směru hry bez přerušení. Jindy hráči požadují time-out pouze pro možnost vystřídání nebo vydechnutí.
13. Pasivní hra – počítání přihrávek
 - a. Je vhodné, aby jeden z rozhodčích (primárně rozhodčí v poli) hlásil kolegovi počet přihrávek pomocí headsetu, což snižuje možnost chyby počítání.
 - b. Rozhodně by rozhodčí neměli signalizovat počet přihrávek na prstech či jinak viditelně pro družstva.
14. Zeptejte se zraněného hráče, zda potřebuje asistenci, před užitím signalizačního znaku č.16.
 - a. Jakmile rozhodčí ukáže po time-outu znak č.16, musí zraněný hráč zůstat mimo hřiště po dobu 3 útoků. Proto je vhodné se hráče nejdříve dotázat, zda může vstát a absolvovat případné ošetření mimo hřiště.
 - b. Je-li zranění evidentní, dotaz dle předchozího odstavce samozřejmě odpadá.
 - c. Rozhodčí by neměli odkládat rozhodnutí, zda použít signál č.16 nebo zda rychle po krátkém time-outu znovu zahájit hru. Účelem tohoto nového pravidla však není, aby hráč zůstal dlouho ležet předtím, než vstane, bez jasného rozhodnutí rozhodčích, zda bude či nebude přivolána asistence.

15. Nezastavujte rychlý protiútok nebo rychlý výhoz kvůli zraněnému hráči!

Jedním z důvodů pro implementaci nového pravidla bylo zabránit pokusům o zastavení výhozu nebo protiútoků vynucením time-outu, který rozhodčí museli odpískat kvůli zraněnému hráči ležícímu na hrací ploše, ať již šlo o útočníka nebo obránce. Nyní platí pokyn umožnit rychlý útok až do okamžiku, kdy možnost brankové příležitosti skončí nebo zřetelně nevznikne. Jestliže zraněný hráč i poté stále leží na podlaze, bude udělen time-out a vyžádána asistence – nikdy však v okamžiku, kdy by time-out zastavil jasnou šanci ke skórování nebo zabránil jejímu vzniku.

16. Vnitřní síť v brance

Druhá, vnitřní síť v brance, která brání okamžitému odrazu míče ven z branky, je bez výjimky povinná v soutěžích IHF a EHF (a také ČSH). Je zakázáno tuto síť v rozporu s pravidly odstranit nebo ji svazovat.

17. Černé píšťalky

Na vrcholových turnajích IHF mohou rozhodčí používat pouze černé píšťalky – nejsou to pouťové přáteláky.